

भारतीय अर्थव्यवस्था

डॉ.एस.एस.देवनाळकर

अरुणा प्रकाशन

भारतीय अर्थव्यवस्था

(Indian Economy)

: लेखक :

प्रा.डॉ.एस.एस.देवनाळकर
(एम.ए.(अर्थशास्त्र),बी.एड्.,नेट,पीएच.डी.)
अर्थशास्त्र विभागप्रमुख व संशोधन मार्गदर्शक
महाराष्ट्र महाविद्यालय, निलंगा जि.लातूर

अरुणा प्रकाशन, लातूर

Indian Economy

Editor : Dr. S.S. Devnalkar

भारतीय अर्थव्यवस्था

संपादक : प्रा.डॉ.एस.एस.देवनाळकर

ISBN 978-93-91689-01-8

अरुणा प्रकाशन

१०३, ओमकार कॉम्प्लेक्स - अ,

खर्डेकर स्टॉप, औसा रोड, लातूर

मो. ९४२१४८६९३५, ९४२१३७१७५७

© सर्व हक्क : लेखकाधिन

: प्रथम आवृत्ती :- ऑगस्ट २०२२

: मुद्रक : आर्टी ऑफसेट, लातूर

अक्षर जुळवणी : हिंदवी कॉम्प्युटर, लातूर

मुखपृष्ठ रेखाटन :- विरभद्र गुळवे

मूल्य : २००.०० रुपये

सूचना : 'भारतीय अर्थव्यवस्था' या पुस्तकातील सर्व मते आणि अभिप्राय संबंधित लेखकाची असून त्या संबंधी प्रकाशन, मुद्रक व वितरक सहमत असतीलच असे नाही.

अनुक्रमणिका

1. भारतीय अर्थव्यवस्थेची ओळख 09-24
[Introduction To Indian Economy]
 - 1.1 अविकसीत अर्थव्यवस्थेचा अर्थ
 - 1.2 भारतीय अर्थव्यवस्थेची मुलभूत वैशिष्ट्ये
 - 1.3 आर्थिक विकासातील प्रमुख अडथळे
 - 1.4 आर्थिक विकासाचे निर्धारक घटक
2. भारताचे राष्ट्रीय उत्पन्न 25-52
[National Income of India]
 - 2.1 भारतातील राष्ट्रीय उत्पन्नाचे अंदाज
 - 2.2 राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या प्रवृत्ती
 - 2.3 राष्ट्रीय उत्पन्नाची संरचना आणि वाढ
 - 2.4 राष्ट्रीय उत्पन्न मापनातील मर्यादा
3. मनुष्यबळ आणि आर्थिक विकास 53-68
[Human Resource and Economic Development]
 - 3.1 लोकसंख्या स्थलांतराचा सिद्धांत
 - 3.2 भारतातील लोकसंख्येचा आकार आणि वृद्धीदर
 - 3.3 लोकसंख्येचे लींग गुणोत्तर आणि वय गुणोत्तर
 - 3.4 शहरीकरण आणि भारताचा आर्थिक विकास वाद
4. रोजगार संरचना आणि आर्थिक विकास 69-80
[Occupational Structure and Economic Development]
 - 4.1 आर्थिक विकास आणि रोजगार विभाजन
 - 4.2 निवडक देशातील रोजगार विभाजनातील बदल
 - 4.3 भारतातील कामगाराचा सहभाग दर
 - 4.4 भारतीय अर्थव्यवस्थेतील रोजगार प्रवृत्ती

5. भारतीय पायाभूत सुविधा 81-112
[Infrastructure in Indian Economy]
5.1 उर्जा आणि वीज
5.2 भारतातील वाहतूक प्रणाली आणि आर्थिक विकास
5.3 भारतातील दळणवळणप्रणाली
5.4 शहरी पायाभूत सुविधा
6. आर्थिक नियोजनाची उद्दिष्ट्ये आणि व्युहरचना 113-140
[Objectives and Strategy of Economin Planning]
6.1 भारतातील आर्थिक नियोजनाची उद्दिष्ट्ये
6.2 मिश्र अर्थव्यवस्था आणि आर्थिक नियोजन
6.3 आर्थिक नियोजनाचे प्रारूप (मॉडेल) नेहरू विरुद्ध गांधी
6.4 उदारीकरण, खाजगीकरण व जागतिकीकरण मॉडेल
6.5 PURA-A मॉडेल, विकासाचा गांधीवादी दृष्टीकोन
7. औद्योगिक धोरण आणि आर्थिक विकास 141-158
[Industrial Policy and Economic Planning]
7.1 1956, 1977, 1980, 1991 आणि त्यानंतरच्या
औद्योगिक धोरणाची प्रमुख वैशिष्ट्ये
8. सार्वजनिक क्षेत्र आणि निर्गुतवणूक धोरण 159-172
[Public Sector and Disinvestment Policy]
8.1 भारतातील सार्वजनिक क्षेत्राची भूमिका
8.2 सार्वजनिक क्षेत्राच्या उणिवा
8.3 निर्गुतवणूक धोरणाची कारणे
8.4 निर्गुतवणूक धोरणाचा उदय
8.5 सार्वजनिक क्षेत्रासाठीच्या नवीन दिशा

1.

भारतीय अर्थव्यवस्थेची ओळख (Introduction To Indian Economy)

1.1 :- अविकसित अर्थव्यवस्थेचा अर्थ

[Meaning and Underdeveloped Economy]

1.2 :- भारतीय अर्थव्यवस्थेची मुलभूत वैशिष्ट्ये

[Basics Characteristics of Indian Economy]

1.3 :- आर्थिक विकासातील प्रमुख अडथळे

[Major Issues of Development]

1.4 :- आर्थिक विकासाचे निर्धारक घटक

[The Determinants of Economic Development]

- नाव :- प्रा.डॉ.शेषेराव श्रीमंतराव देवनाळकर
- शैक्षणिक पात्रता :- एम.ए.(अर्थशास्त्र-विद्यापीठ प्रथम, राज्यशास्त्र, इतिहास)
बी.एड्.(विद्यापीठ प्रथम), नेट, पीएच.डी.
- अध्यापन कार्य :- २००७ पासून अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख व २०१६
पासून संशोधन मार्गदर्शक म्हणून महाराष्ट्र महाविद्यालय,
निलंगा, जि.लातूर येथे कार्यरत
- प्रकाशित ग्रंथ :- ११ वी व १२ वी अर्थशास्त्र, सांख्यिकीय पद्धती,
सिंचन व कृषी विकास
- शोधनिबंध :- राष्ट्रीय (२६), आंतरराष्ट्रीय (७)
संशोधन पत्रिकामध्ये शोधनिबंध प्रकाशित
- संचालक :- पदव्युत्तर दुरशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र महाविद्यालय,
निलंगा, जि.लातूर
- समन्वयक :- विभागीय समन्वयक, राष्ट्रीय सेवा योजना (२०१६)
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
- कार्यक्रमाधिकारी :- राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रमाधिकारी (२०१३ ते २०१६)

अरुणा प्रकाशन, लातूर

१०३, ओंकार कॉम्प्लेक्स - अ, खड्केकर स्टॉप,
औसा रोड, लातूर - ४१३५१२
मो. ९४२१४८६९३५, ९४२१३७१७५७

ISBN 978-93-91689-01-8

978-93-91689-01-8